

Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників*

- 1. Найменування:** «Мовний менеджмент в освіті та комунікативні стратегії».
- 2. Напрямок:** Розвиток та вдосконалення загальних і професійних компетентностей педагогічних працівників з питань мовного управління в освіті; планування та впровадження ефективних комунікативних стратегій поширення інформації про зміни та налагодження співпраці між усіма учасниками освітнього процесу; мовна та мовленнєва компетентності — вільне володіння державною мовою.
- 3. Вид підвищення кваліфікації:** онлайн-курс.
- 4. Форма підвищення кваліфікації:** дистанційно. Навчання відбувається на сайті освітньої онлайн-ініціативи «Є-мова» <https://emova.language-ua.online/courses/EMOVA101>
- 5. Цільова аудиторія:** Вчителі, вчителі-предметники та адміністрація закладів повної загальної середньої освіти та інші педагогічні працівники, які мають здійснювати освітню діяльність, тобто навчання, державною мовою та зацікавлені підвищити свій рівень комунікативних компетентностей, покращити знання та навички у мовному менеджменті.
- 6. Розробник та реалізація:** Громадська організація «Український Світ» за підтримки Представництва Фонду Ганса Зайделя в м. Києві та Міністерства освіти і науки України.**
- 7. Мета:**

Збільшити обізнаність учителів і керівників закладів загальної середньої освіти щодо змін законодавства освітньої та мовної сфер; у питаннях реалізації ефективних методів мовного менеджменту в освіті, використання сучасних комунікативних інструментів з метою якомога комфортнішого переходу учасників освітнього процесу на навчання державною мовою.

Покращити загальний рівень володіння державною мовою слухачів курсу.

Мотивувати впровадити здобуті знання в освітній процес.

8. Зміст:

Мовою освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти є державна мова. Так, з початку нового навчального року (з вересня 2020 року), школи в яких повністю або частково до цього моменту навчання відбувалося відмінною від державної мовою, мають узгодити весь освітній процес із новим освітнім та мовним законодавством України. Для ефективного впровадження такої норми закону, зокрема створення безпечного українськомовного освітнього середовища, в школах і було розроблено цей курс.

Лекційні та додаткові матеріали курсу допоможуть:

- дізнатися про поняття «мовного менеджменту» та розширити власне розуміння процесів мови, впровадження мовного менеджменту в усіх публічних сферах, зокрема освітній;
- поміркувати про формування національної ідентичності та виховання мовної свідомості, де одну з ключових ролей відіграє освіта;
- дізнатися про можливості та умови створення безпечного українськомовного освітнього простору допоможе досвід однієї зі шкіл на сході, яка розпочала цей процес ще до впровадження відповідного законодавства.
- обрати стратегії та дієві методи вдало налагоджувати зв'язки та взаємодію, керувати емоціями і розвивати спосіб мислення спрямований на розвиток будь-де і будь-коли;
- навчитися чітко, логічно і грамотно формулювати власне висловлення державною мовою — відповідні матеріали практичного модулю спрямовані на підвищення рівня грамотності мовлення педагогічних працівників.
- бути в курсі нових змін у правописі і вже застосовувати їх на практиці.

9. Очікуванні результати навчання:

Курс розроблено так, аби сприяти формуванню конструктивного діалогу та доланню стереотипів щодо несприйняття української мови в освітньому просторі. Окремі матеріали курсу спрямовані на те, щоб розвивати відповідні переконання.

Отже, під час навчання ви:

- здобудете нові знання в галузі мовного менеджменту та комунікативних стратегій;
- сформуєте позитивне ставлення до зміни умов спілкування та готовність до порозуміння державною мовою;
- усвідомите власні комунікативні потреби і цілі та визначите ефективні методи їх досягнення;
- покращите вміння чітко, логічно і грамотно формулювати свою думку державною мовою;
- підвищите загальний рівень грамотності усного та писемного мовлення;
- дізнаєтеся про становлення української правописної системи та про зміни в новому правописі української мови.

10. Обсяг (тривалість) програми: 54 год / 1,75 кредиту ЄКТС.

11. Перелік компетентностей, що вдосконалюються / набуваються:

загальні — знання і розуміння сучасних тенденцій розвитку освітнього процесу; мовна, вільне володіння державною мовою; мовленнєва, уміння висловлювати власну думку усно та письмово; навчання упродовж життя, здатність формувати у здобувачів освіти вміння самостійно навчатися; формування умінь критично та системно мислити, вміння виявляти і долати комунікативні бар'єри та непорозуміння, конструктивно розв'язувати непорозуміння, керувати емоціями, обирати відповідні стратегії;

фахові компетентності — здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою розширення кола професійних компетентностей; інформаційно-комунікативна, здатність співпрацювати з іншими людьми; емоційно-етична та психологічна; громадянська та соціальна, пов'язані з ідеями справедливості, усвідомленням рівних прав і можливостей усіх учасників освітнього процесу; здатність до створення безпечних, психологічно-комфортних та толерантних умов освітнього процесу під час мовного управління; формування системи цінностей, мети та завдань професійної діяльності та виховання мовної свідомості.

12. Вартість: безкоштовно.

Після реєстрації слухач курсу отримує доступ до відеолекцій, завдань, додаткових матеріалів та рекомендованої літератури згідно з темами лекцій.

13. Документ, що видається за результатами ППК: Сертифікат про завершення курсу із зазначенням кількості годин, набутих навичок та компетенцій. Для отримання сертифікату необхідно прослухати усі лекції, виконати завдання для індивідуальної роботи, ознайомитися з рекомендаціями для самостійного опрацювання та скласти успішно тести курсу (необхідно набрати щонайменше 61 бал).

Усі видані документи вносяться до реєстру на сайті <https://emova.language-ua.online>.

Свідоцтва, сертифікати від ГО «Український світ» відповідають вимогам [п. 13 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою КМУ № 800 від 21.08.2019 р.](#) Відповідно свідоцтва мають усі підстави для зарахування як документи про підвищення кваліфікації вчителів.

14. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

НАЗВА та ТЕМИ МОДУЛІВ	Розподіл годин за видами діяльності				
	Лекційні	Індивідуальна робота	Самостійн а робота	Тест	Усього
Вступна лекція Упровадження мовного менеджменту в освіті: практики та зміни	1	1,5	2	0,5	5
Модуль 1. Роль державної мови у формуванні майбутнього громадянина України <i>Лекція 1.1.</i> Мова про мову, або Виховання мовної свідомості <i>Лекція 1.2.</i> Створюємо українськомовний освітній простір: досвід Бахмутського НВК № 11	2	3	4	1	10
Модуль 2. Комунікативні цілі та стратегії в освітньому середовищі <i>Лекція 2.1.</i> Ефективна комунікація змін: від заперечення до прийняття <i>Лекція 2.2.</i> Про мотивацію та як розвивати мислення націлене на зростання?	2	3	4	1	10
Модуль 3. Мовна та мовленнєва компетентність вчителя	5	7,5	10	2,5	25

<p><i>Лекція 3.1. Фонетичний рівень, або Як звучить українська мова?</i></p> <p><i>Лекція 3.2. Лексичний рівень, або Як дібрати влучне слово?</i></p> <p><i>Лекція 3.3. Морфологія та синтаксис, або Як приборкати дракона граматики? Частина 1.</i></p> <p><i>Лекція 3.4. Морфологія та синтаксис, або Як приборкати дракона граматики? Частина 2.</i></p> <p><i>Лекція 3.5. Зміни у правописі: традиції та тренди</i></p>					
Консультація	0	0	0	0	3
Контрольний тест	0	0	0	0	1
	10	15	20	5	54
Усього годин	54				

15. Експерти і лектори курсу:

Ольга АНДРУСЕНКО

Програмна менеджерка та координаторка освітньої онлайн-ініціативи «Є-мова», волонтерка руху «Безкоштовні курси української мови». Співавторка та викладачка курсу «Українська за 27 уроків». Менторка та тьюторка освітніх проєктів і програм. Закінчила кілька вишів: Криворізький державний педагогічний університет, ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький педагогічний університет імені Григорія Сковороди, в яких здобула ступінь магістра (педагогіка, українська філологія) та здобула другу вищу освіту в Інституті підготовки кадрів Державної служби зайнятості (психологія праці та управління).

Анастасія РОЗЛУЦЬКА

Засновниця та ідейниця мовних і освітніх проєктів. Кандидатка політичних наук, здобула ступінь магістра журналістики у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Має 10 років практичного досвіду громадської діяльності, волонтерства, реалізації проєктів, розробки та впровадження комунікативних стратегій, управління проєктами та створення команд.

Лариса МАСЕНКО

Мовознавиця, доктор філологічних наук, професор Національного університету «Києво-Могилянська академія», провідний науковий співробітник Інституту української мови НАН України. Фахівчиня у галузі соціолінгвістики, історії української мови, стилістики, ономастики. Авторка низки статей та книжок про мову, серед яких «Суржик між мовою і “язиком”», «Мова радянського тоталітаризму», «Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду».

Олена ПОДОПРИГОРА

Заступниця директора з виховної роботи Бахмутського НВК № 11 Донецької області, учитель вищої категорії (російська мова, українська мова та література. Має 31 рік практичного досвіду вчительської та громадської діяльності. Активно бере участь та реалізує низку освітніх проєктів, серед яких «Демократична школа», «На шляху до змін», «Освітній марафон» та інші. Керівниця ГО «Турбота», співпрацює з Бахмутським міським фондом захисту дітей «Мрія». Сертифікована медіаторка ГО «Ла Страда-Україна».

Ярина КЛЮЧКОВСЬКА

Українська фахівчиня з комунікацій, медіатренерка, викладачка Львівської бізнес-школи та Школи управління Українського католицького університету. Очолювала підрозділи комунікацій великих міжнародних компаній, серед яких Microsoft Ukraine, Group DF, UMC та Metro Cash & Carry Ukraine. Здобула ступінь магістра культурології в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» та магістра з масових комунікацій в San José State University (США).

Ольга МУРАСОВА

Вчителька математики та інформатики, тьюторка, тренерка. Досліджує питання ефективності освітніх систем у світі та подолання освітньої нерівності. Має 7 років досвіду вчителювання у столичній гімназії. Присвятила рік волонтерській діяльності у лицей Франції. Вивчала курси за вибором в Університеті Ренн. Очолювала напрям розвитку та підтримки учасників програми лідерського розвитку «Навчай для України». Сертифікована фасилітаторка програми «Активні Громадяни», що реалізується Британською Радою в Україні. Здобула ступінь магістра Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова з відзнакою.

Оксана ГОРДІЙЧУК

Учителька української мови і літератури у старших класах лицей «Індеверсал». Мовна експертка, викладачка-волонтерка руху «Безкоштовні курси української мови» у м. Київ. Понад 8 років досвіду викладання української мови для учнів старшого шкільного віку та дорослих, розроблення навчальних програм та успішної підготовки до іспитів. З відзнакою закінчила магістерську програму «Теорія та історія української мови, компаративістика» Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Віра ШЕЛУДЬКО

Методистка та коректорка курсу, філологиня, соціолінгвістка, літературний редактор, координаторка та викладачка освітньої ініціативи «Є-мова». Волонтерка-викладачка руху «Безкоштовні курси української мови» в Києві. Викладала українську мову як іноземну в Школі професійного розвитку Українського католицького університету, працювала молодшим науковим співробітником Інституту української мови НАН України (відділ стилістики, культури мови та соціолінгвістики). Закінчила Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. Успішно захистила дисертацію «Мовна особистість сучасного українського державного службовця у професійному дискурсі», здобула науковий ступінь PhD (зі спеціальності українська мова).

До відома:

*Програму розроблено з урахуванням сучасної державної освітньої політики, Концепції Нової української школи та стратегії реформування освіти в Україні, Національної рамки кваліфікацій, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей педагогічних працівників відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. Внесено зміни постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 р. № 1133. А також з урахуванням відповідних норм законів «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної»; запитами замовників освітніх послуг.

**Громадська організація «Український світ» є суб'єктом підвищення кваліфікації відповідно до зазначеного вище Порядку.